

Sofia Geisler
Medlem af Inatsisartut, Inuit Ataqatigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål 113/2019 vedrørende menneskerettigheder

07-03-2019
Sagsnr. 2019 - 5405
Dok. nr. 10132791

Kære Sofia Geisler

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

Grønlands Råd for Menneskerettigheder og Institut for Menneskerettigheder fremlagde en række anbefalinger vedr. folkeskolen og uddannelser i øvrigt, i "Menneskerettigheder i Grønland, Status 2016".

- **Hvad er status på de anbefalinger, der konkret står oplystet her https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/status/2015-16/groenland/menneskerettigheder_i_groenland_-_status_2016.pdf på:**

- **Side: 115**
- **Side: 117**
- **Side: 119**
- **Side: 121**
- **Side: 129**
- **Side: 131**

Spørgsmål 1: S. 115: *Indarbejder menneskerettighederne i værdigrundlaget for den kommende uddannelsesstrategi.*

Svar: Naalakkersuisut har de sidste par år arbejdet målrettet for både at øge inklusion og skabe mere lige adgang til uddannelse i Grønland. Dette arbejde fortsætter og vil derfor naturligvis også afspejle sig i en kommende uddannelsesstrategi.

Spørgsmål 2: S. 115: *Indarbejder en målsætning for undervisning i menneskerettigheder i fremtidige uddannelsesplaner og derved igangsætter arbejdet med en national handlingsplan for undervisning i menneskerettigheder for relevante dele af hele uddannelsessektoren.*

Svar: Undervisning i og om menneskerettigheder er allerede i dag en fast del af undervisningen i folkeskolen og gymnasiet. Alle børn får således undervisning i og

kendskab til menneskerettigheder. I den gymnasiale uddannelse er menneskerettigheder blandt andet en del af kernestoffet i faget Samfundsfag på C-niveau. Faget er obligatorisk for alle elever. I folkeskolen er menneskerettigheder og særligt børns rettigheder også en fast del af undervisningen blandt andet i faget Filosofi og etik.

Spørgsmål 3: S. 117. Gennemfører en analyse af undervisningen i menneskerettigheder, herunder i børns rettigheder, i grundskolen på relevante trin og i relevante fag med henblik på at sikre kvalitet i undervisningen.

Svar: Der er ikke gennemført en analyse af undervisningen i menneskerettigheder, herunder i børns rettigheder. På nuværende tidspunkt er der ikke planer om at gennemføre en sådan analyse.

Spørgsmål 4: S. 117. Overvejer at tage initiativ til at henvise til menneskerettighederne i formålsparagraffen i folkeskoleloven, for eksempel ved direkte at henvise til menneskerettighederne eller FN's Børnekonvention.

Svar: I formålsparagraffen for den gældende folkeskolelov henvises der ikke specifikt til menneskerettigheder eller FN's børnekonvention. Af bemærkningerne til loven fremgår det, at formålsparagraffen som helhed bygger på artikel 29 i FN's konvention om barnets rettigheder.

Der er på nuværende tidspunkt ingen intentioner om at ændre på formålsparagraffen for folkeskolen.

Spørgsmål 5: S. 117. Overvejer at opdatere læreplaner og vejledninger for folkeskole, således at målstyringen er samlet et sted, er tidsvarende og indeholder relevante bestemmelser om undervisning i menneskerettigheder og børns rettigheder.

Svar: Det fremgår af de gældende læreplaner og læringsmål for fagene samfundsfag, religion og filosofi samt personlig udvikling, at der skal arbejdes med såvel menneskerettigheder som børns rettigheder.

Idet der i folkeskolen generelt ikke er tradition for udspecificerede læringsmål, gælder det også for emnerne menneskerettigheder og børns rettigheder, at det i høj grad er op til underviserne i de enkelte fag at vurdere, ud fra hvilke materialer og i hvilket omfang der undervises i emner inden for læringsmålene. En undervisning tilrettelægges og gennemføres altid ud fra elevernes forudsætninger og behov.

På det tidspunkt, der fra politisk hold vedtages en revision af folkeskolens læreplaner og læringsmål, vil det være nærliggende at revurdere, hvorledes også undervisning i menneskerettigheder og børns rettigheder skal være en del af og indgå i undervisningen i folkeskolens fag og fagområder.

Spørgsmål 6: S. 119. Tager initiativ til at styrker undervisningen i menneskerettigheder på læreruddannelsen i forbindelse med den forestående reform, herunder ruste de studerende til i højere grad at påtage sig rollen som myndighedsperson i den grønlandske grundskole.

Spørgsmål 7: S. 119. Arbejder for, at lærerne i folkeskolen og lektorerne på læreruddannelsen opnår relevante kompetencer til at undervise elever i menneskerettigheder, herunder især FN's Børnekonvention og FN's Handicapkonvention. Dette kan eventuelt ske gennem efteruddannelse af nuværende lærere og skoleledere.

Svar til spørgsmål 6 og 7: I den nye studieordning for læreruddannelsen fra 2018 indgår menneskerettigheder og børnerettigheder i modul 4, i 7. semester i studieenheden "Filosofi, etik og ikke-religiøse verdensanskuelser".

Spørgsmål 8: S. 121. Undersøger omfanget og kvaliteten af undervisningen i menneskerettigheder for relevante professionelle grupper, eksempelvis lærere, pædagoger, socialrådgivere og socialpædagoger, der agerer på vegne af staten, og overvejer at indarbejde sådan undervisning systematisk i kommende uddannelsesplaner.

Svar: Naalakkersuisut har, i samarbejde med alle videregående uddannelser i Grønland, igangsat et kvalitetsudviklingsprojekt. Dette kvalitetsudviklingsprojekt betyder, at kvaliteten af uddannelserne vil blive evalueret kontinuerligt.

Spørgsmål 9: S. 121. Tager initiativ til, at alle embedsfolk både i Naalakkersuisut, kommuner og andre myndigheder får undervisning i menneskerettigheder og i at inddrage relevante menneskerettigheder i deres arbejde.

Svar: Naalakkersuisut drøfter løbende spørgsmål om menneskerettigheder med Institut for Menneskerettigheder. Behov for undervisning i menneskerettigheder for ansatte i Selvstyret, kommuner og andre myndigheder bliver derfor også løbende vurderet.

Spørgsmål 10: S. 129. Sikrer, at læreruddannelsen på Ilinniarfissuaq får det nødvendige strukturelle og faglige indhold med henblik på at uddanne lærere med et højt kompetenceniveau, herunder for så vidt angår håndtering og tilrettelæggelse af undervisning for børn med særlige behov.

Svar: I den nye studieordning for læreruddannelsen fra 2018 er specialpædagogik blevet indført som et nyt fagområde. Alle studerende skal ifølge den nye studieordning undervises grundigt i specialpædagogik. Fagområdet er blevet indført med det formål at sikre, at alle lærere får de nødvendige faglige og didaktiske forudsætninger for at kunne undervise elever med særlige behov.

Spørgsmål 11: S. 129. Etablerer og styrker internetforbindelsen i uddannelsesinstitutioner og tager initiativ til at gøre internetforbindelse økonomisk tilgængelig for alle borgere i deres hjem, således at fjernundervisning både af lærere og elever muliggøres i større omfang.

Svar: Den nationale digitaliseringsstrategi 2018-2021, kan findes på flg. webadresse;

DK - <https://digitalimik.gl/da/Digitaliseringsstrategi>

KAL - <https://digitalimik.gl/kl-GL/Digitaliseringsstrategi>

Strategien er opdelt i 6 temaer, og særligt tema 1 (Den digitale borger) og tema 3 (Den digitale dannelse) beskæftiger sig med befolkningens adgang til internet og Naalakkersuisuts strategi for yderligere at styrke befolkningens brug af internettet.

Spørgsmål 12: S. 129. Iværksætter yderligere tiltag for at motivere fastholde flere uddannede lærere i mindre byer og bygder, for eksempel ved at etablere partnerskaber eller lærerbyt mellem bygdeskoler og byskoler med henblik på at nå erfaringsudveksling.

Svar: Dette punkt er et kommunalt anliggende. Fra centralt hold har man ikke indflydelse på kommunale tiltag i forhold til motivering og fastholdelse af uddannede lærere i mindre byer og bygder.

Spørgsmål 13: S. 129. Iværksætter tiltag for at understøtte relationerne mellem børn på elevhjem og deres familier ved blandt andet at etablere særlige pædagogiske tiltag og støtte for de børn, som er på elevhjem.

Svar: Dette punkt er ligeledes et kommunalt anliggende.

Det skal tilføjes, at Naalakkersuisut ønsker at forbedre forholdene på elevhjemmene. Derfor vedtog Inatsisartut i 2017 en ændring af folkeskoleloven, således at Naalakkersuisut fremover kan fastsætte nærmere regler om elevernes ophold på elevhjem og kollegier, herunder mindstekrav til elevhjems og kollegiers fysiske rammer og pædagogiske indhold. Med henblik på igangsættelse af tiltag på området, er der i 2018 blevet udarbejdet en statusrapport for elevhjemmene med forslag til udviklingsprojekter og andre tiltag. Rapporten og anbefalingerne vil primo 2019 blive diskuteret med relevante aktører med henblik på udarbejdelse af konkrete planer og tiltag i samarbejde med kommunerne og andre departementer.

Spørgsmål 14: S. 131. Systematisk foretager og offentliggør dataindsamling om årsager til frafald, herunder den komplekse baggrund for frafald.

Spørgsmål 15: S. 131. Evaluerer erhvervsskolerne med henblik på at identificere institutionelle barrierer for gennemførelse af uddannelserne.

Spørgsmål 16: S. 131: Styrker bestræbelserne på at etablere flere praktikpladser i Grønland, herunder for eksempel via partnerskaber mellem skoler og virksomheder eller via klausuler i udbudskontrakter og lignende.

Svar til spørgsmål 14, 15 og 16: Frafald ved erhvervsuddannelser og manglende praktikpladser er en kompleks situation, og der er arbejdet videre med anbefalingerne.

Der er blandt andet taget initiativ et større tværsektorielt samarbejde på tværs af Selvstyret, hvor der er fokus på bedre dataindsamling, evaluering af Majoriaq og vejledningssystemet.

Der arbejdes også videre med forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2017 om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

Herudover er der stort fokus på fastholdelse idet videre arbejde med analyse- og udviklingsprojektet på uddannelsesområdet om et sammenhængende og fleksibelt uddannelsessystem.

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger